

RUSZ GŁOWĄ –MARZEC

Moduł V

Witam Was w tym trudnym dla wszystkich czasie i zachęcam do wykonania zadań z kolejnego modułu naszego cyklu Rusz głową, czyli język polski w internecie.

Zapraszam do wspólnej zabawy i nauki. Powodzenia!

Izabela Masztakowska

Przeczytaj tekst a następnie wykonaj polecenia.

Dawno temu, wśród bezdroża, na biegunie galaktycznym, w samotnej wyspie gwiazdnej, był układ poszostny: pięć jego słońc krążyło samotnie, ostatnie zaś miało planetę ze skał ogniowych, z niebem jaspisowym, a na planecie rosło w potęgę państwo Argensów, czyli Srebrzystych. Wśród gór czarnych, na równinach białych stały ich miasta Ilidar, Bizmalia, Sinalost, lecz najwspanialsza była stolica Srebrzystych, Eterna, w dzień jak lodowiec niebieski, w nocy jak gwiazda wypukła. Od meteorów chroniły ją mury wiszące i pełno stało w niej chryzoprazowych budowli, jasnych jak złoto, turmalinowych i odlewanych z morionu, więc czarniejszych od próżni. Najpiękniejszy był jednak pałac monarchów agenckich, podług ujemnej architektury wzniesiony, gdyż budowniczy nie chcieli stawiać granic ani wzrokowi, ani myśli, i była to budowla urojona, matematyczna, bez stropów, dachów czy ścian. Panował z niej ród Energów nad całą planetą.

Stanisław Lem, „Dwa potwory”

1. W powyższym tekście opowiada:

- A) autor
- B) narrator
- C) bohater
- D) pisarz

2. Powyższy tekst to fragment:

- A) mitu
- B) legendy
- C) powieści historycznej
- D) opowiadania fantastyczno- naukowego

3. Przedstawiony fragment opisuje świat:

- A) realistyczny
- B) realny

- C) fantastyczny
- D) prawdopodobny

4. W układzie poszóstny:

- A) było sześć planet
- B) była jedna planeta
- C) było pięć planet
- D) słońca krążyły samotnie

5. Na planecie rządził:

- A) ród Argensów
- B) ród Srebrzystych
- C) ród Energów
- D) nie wiadomo kto

6. Najpiękniejszy pałac na planecie Argensów:

- A) nie miał ścian
- B) był odlany z morionu
- C) ściany miał ze złota
- D) był jak lodowiec niebieski

7. Miasto Eterna porównane jest do:

- A) jasnego złota
- B) lodowca niebieskiego
- C) gwiazdy wygasłej
- D) budowli turmalinowych

8. Porównania zostały użyte, aby opis był:

- A) bardziej realistyczny
- B) bliższy prawdzie
- C) bardziej plastyczny
- D) dokładniejszy

9. Szukając wyjaśnienia znaczenia słowa monarcha, skorzystasz ze:

- A) słownika ortograficznego
- B) słownika polsko- angielskiego
- C) słownika poprawnej polszczyzny
- D) słownika języka polskiego

10. W zdaniu, „...a na planecie rosło w potęgę państwo Argensów...”, zwrot *rosło w potęgę* można by zastąpić:

- A) rosło bez umiaru
- B) stawało się coraz silniejsze

- C) rosło coraz większe
- D) stawało się coraz bardziej znane

11. Słowo **Srebrzyści** zostało zapisane wielką literą, ponieważ:

- A) jest to nazwa zmyślona
- B) jest to nazwa mieszkańców miasta
- C) jest to nazwa mieszkańców planety
- D) jest to nazwa mieszkańców państwa

12. Wyraz **najpiękniejszy** jest przymiotnikiem w stopniu:

- A) równym
- B) wyższym
- C) najwyższym
- D) najniższym

13. Wyraz **szósty** jest:

- A) liczebnikiem
- B) przysłówkiem
- C) przymiotnikiem
- D) rzeczownikiem

14. W zdaniu **Panował z niej ród Energów nad całą planetą** podmiotem jest:

- A) ród Energów
- B) Energów
- C) planetą
- D) ród

15. Orzeczenie w zdaniu **Najpiękniejszy był jednak pałac monarchów agenckich** to:

- A) był
- B) był najpiękniejszy
- C) był pałac
- D) był jednak

16. Wypowiedzenie **Wśród gór czarnych, na równinach białych stały ich miasta Ilidar, Bizmalia, Sinalost, lecz najwspanialsza była stolica Srebrzystych** jest:

- A) równoważnikiem zdania
- B) zdaniem złożonym podrzędnie
- C) zdaniem złożonym współrzędnie
- D) zdaniem pojedynczym rozwiniętym

17. Zdanie **Od meteorytów chroniły ją mury wiszące** przekształcone na stronę bierną będzie brzmiało:

- A) Chroniły ją mury wiszące od meteorytów.

- B) Mury wiszące chroniły ją od meteorytów.
- C) Była chroniona od meteorytów przez mury wiszące.
- D) nie można tego zdania przekształcić na stronę bierną

18. Wyraz **bezdroża** należy do rodziny wyrazów słowa:

- A) drożyzna
- B) drogie
- C) droga
- D) ulica

19. Synonimem wyrazu **planeta** jest:

- A) planetarny
- B) Księżyc
- C) Mars
- D) ciało niebieskie

20. Dobierz w pary odpowiednie wyrazy:

biegun astronomia

jaspis geografia

budowla architektura

gwiazda geologia